

## บทคัดย่อ

การศึกษา เรื่อง “ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการและลูกจ้างสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ปัจจัยเสริมสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน และแนวทางในการปรับปรุงและแก้ไขปัญหาคอขวดในการปฏิบัติงาน การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) กลุ่มประชากรที่ศึกษาคือ ข้าราชการและลูกจ้างสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ จำนวน 90 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS ในการคำนวณและวิเคราะห์สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่ามัชฌิมเลขคณิต และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษา พบว่า ประชากรส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุในช่วง 31-40 ปี มีระดับการศึกษาปริญญาตรี สถานภาพเป็นโสด มีประสบการณ์ในการทำงาน ประมาณ 6-9 ปี มีรายได้อยู่ในช่วงระหว่าง 10,000-20,000 บาท และมีระดับตำแหน่งระหว่าง ซี 4-6

ด้านขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน จำนวน 2 ด้าน พบว่า ประชากร มีขวัญและกำลังใจด้านความรู้ความสามารถในงานในระดับสูง มีค่าเฉลี่ยทางสถิติ 3.92 และด้านโอกาสความก้าวหน้า มีขวัญและกำลังใจระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยทางสถิติรวม 3.30

ด้านปัจจัยเสริมสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน จำนวน 7 ด้าน พบว่า ด้านสวัสดิการในหน่วยงาน พบว่า ข้าราชการและลูกจ้างมีขวัญและกำลังใจระดับสูง จำนวน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านสวัสดิการ และด้านโครงสร้างองค์กร โดยมีค่าเฉลี่ยทางสถิติ 3.68 และ 3.60 ตามลำดับ ส่วนด้านที่อยู่ในระดับปานกลาง มีจำนวน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านแผนนโยบายเกี่ยวกับขวัญและกำลังใจ มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย ด้านความมั่นคงในงาน ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา ด้านความยุติธรรมในหน่วยงาน และด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน โดยมีค่าเฉลี่ยทางสถิติ 3.42, 3.39, 3.33, 3.17 และ 3.01 ตามลำดับ

และจากการสัมภาษณ์เชิงลึกระดับผู้บริหาร พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่ได้ให้ความสำคัญในการดูแลด้านขวัญและกำลังใจ ในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดหาสวัสดิการเพิ่มเติมในเรื่องทุนการศึกษา เพื่อพัฒนานุเคราะห์ โดยใช้ระบบคุณธรรมในการพิจารณาเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่ง และในการคัดเลือกตัวบุคลากรเพื่อเข้ารับการอบรม ศึกษาดูงาน การกำหนดให้มีค่าตอบแทนพิเศษเป็นรายเดือน เนื่องจากภารกิจที่รับผิดชอบปฏิบัติเพิ่มมากขึ้น มีเครื่องแบบสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ และควรจัดให้มีการพบปะสังสรรค์และเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อให้มีการประสานสามัคคี และจัดให้มีกิจกรรมการออกกำลังกาย หรือมีสวนสาธารณะในการพักผ่อน เพื่อผ่อนคลายความตึงเครียด เสริมสร้างสุขภาพจิตและสุขภาพกาย สำหรับหลักประกัน

ในการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ได้มีการจัดเส้นทางความก้าวหน้าในทางราชการ มากกว่าหน่วยงานอื่น ๆ การจัดให้ลูกจ้างสามารถสอบเป็นข้าราชการ โดยการเปิดสอบเฉพาะ ภายในเพื่อให้เกิดหลักประกันความมั่นคง การจัดให้รางวัลแก่ผู้ปฏิบัติงานดี และมีคุณธรรม โดยการยกย่องเชิดชูเกียรติ เพื่อเป็นเสริมสร้างขวัญและกำลังใจข้าราชการและลูกจ้างสำนักงาน ศาลรัฐธรรมนูญ

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา ควรมีการส่งเสริมด้านความก้าวหน้า ผู้บริหารควรหา แนวทาง การส่งเสริมความก้าวหน้าให้ข้าราชการและลูกจ้างเสมอ เช่นในกรณี การศึกษาเพิ่มเติม การฝึกอบรม และศึกษาดูงานภายในและต่างประเทศ ควรส่งเสริมด้านกิจกรรม โดยการจัดให้มี กิจกรรม หรือการสัมมนาข้าราชการและลูกจ้าง เพื่อให้เกิดการสมานฉันท์ สามัคคีในหน่วยงาน ให้มากขึ้น โดยไม่แบ่งแยกการจัดสัมมนาเป็นกลุ่มในหน่วยงาน และควรมีการกำหนดตัวชี้วัด สำหรับผลการปฏิบัติงานเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาในการให้รางวัลหรือลงโทษ เช่น การพิจารณาความดีความชอบ การเลื่อนตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้น